ne erui possunt, et vel cum omnibus non-residuis, vel cum omnibus residuis ipsius p (praeter 0) conuenient, prout valor expr. $-\frac{m}{n}$ (mod. p), siue (quod hic eodem redit) numerus $-mn$ est residuum vel non residuum ipsius p. Ita in *ex.* II art. praec. pro $E = 17$ fit $k = 7$; $-mn = -1365 \equiv 12$ est non residuum ipsius 17; hinc numeri $\mathfrak{A}$, $\mathfrak{B}$ etc. erunt 1, 2, 4, 8, 9, 13, 15, 16 adeoque numeri α, $\mathfrak{C}$ etc. 8, 9, 11, 15, 16, 3, 5, 6; ex his residua sunt 8, 9, 15, 16, vnde $\pm h$, h' etc. fiunt $\pm 5, 3, 7, 4$. — Quibus saepius occasio est huiusmodi problemata soluendi, commoditati suae eximie consulent, si pro pluribus numeris primis p, valores ipsorum h, h' etc. singulis valoribus ipsorum k, (1, 2, 3...$p - 1$) respondentes, in duplici suppositione (puta vbi $-mn$ est residuum et vbi non-residuum ipsius p) computent. Ceterum obseruamus adhuc, multitudinem numerorum h, $-h$, h' etc. semper esse $\frac{1}{2}(p-1)$, quando vterque numerus k et $-mn$ sit residuum vel vterque non residuum ipsius p; $\frac{1}{2}(p-3)$, quando prior *R.*, posterior *N.R.*; $\frac{1}{2}(p+1)$, quando prior *NR.*, posterior *R.*; sed demonstrationem huius theorematis ne nimis prolixi fiamus supprimere debemus.

Quod autem, *secundo*, eos casus attinet, vbi E est numerus primus ipsum n metiens, aut potestas numeri primi (imparis) ipsum n metientis seu non metientis, hi adhuc expeditius tractari possunt. Omnes hos casus simul complectemur, omnibusqus art. 324 signis retentis ponemus $n = n'p'$, ita vt n' per p non sit di-

uisibilis. Numeri a, b, c etc. erunt producta numeri $p^{\mu-1}$ vel in omnes numeros ipso p minores (praeter o), vel in omnia non residua ipsius p infra p, prout μ est par vel impar; exprimantur indefinite per $up^{\mu-1}$. Sit k valor expr. $\frac{A}{m}$ (mod. $p^{\mu+\nu}$), eritque per p non diuisibilis, quia eadem proprietas in A supponitur; porro patet, omnes α, β, γ etc. ipsi k sec. mod. p congruos fieri, adeoque p^{μ} nihil ex Ω excludere, si kNp; si vero kRp adeoque etiam $kRp^{\mu+\nu}$, sit r valor expr. $\sqrt{k}$ (mod. $p^{\mu+\nu}$), qui per p non erit diuisibilis, atque e valor huius $-\frac{n'}{2mr}$ (mod. p), eritque $\alpha \equiv rr + 2erap$ (mod. $p^{\mu+\nu}$), vnde facile colligitur, α esse residuum ipsius $p^{\mu+\nu}$, atque valores expr. $\sqrt{\alpha}$ (mod. $p^{\mu+\nu}$) fieri $\pm (r + eap^{\mu})$; hinc omnes h, h', h'' etc. exprimentur per $r + ep^{\mu+\nu-1}$. Denique nullo negotio hinc concluditur, numeros h, h', h'' etc. oriri ex additione numeri r cum productis numeri $p^{\mu+\nu-1}$ *vel* in omnes numeros infra p (praeter o), puta quando μ par; *vel* in omnia non residua ipsius p infra hunc limitem, quando μ impar atque eRp siue quod hic eodem redit quando $-2mrn'Rp$; *vel* in omnia residua (praeter o), quando μ impar atque $-2mrn'Np$.

Ceterum simulac pro singulis excludentibus, quos applicare placet, numeri h, h' etc. sunt eruti, exclusionem ipsam etiam per operationes mechanicas perficere licebit, quales quisque harum rerum peritus facile proprio marte excogitare poterit, si operae pretium esse videbitur.

Tandem obseruare debemus, quamuis aequationem $axx + 2bxy + cyy = M$, in qua $bb - ac$ negatiuus $= -D$, facile ad eam formam quam in praecc. considerauimus reduci posse. Designando enim diuisorem communem maximum numerorum a, b per m, et ponendo $a = ma'$, $b = mb'$, $\frac{D}{m} = a'c - mb'b' = n$, $a'x + b'y = x'$, aequ. illa manifesto aequiualet huic $mx'x' + nyy = a'M$, quae per praecepta supra tradita solui poterit. Ex huius autem solutionibus eae tantum erunt retinendae, in quibus $x' - b'y$ per a' fit diuisibilis, siue vnde x valores integros nanciscitur.

327. Quemadmodum solutio directa aequationis $axx + 2bxy + cyy = M$ in sect. V contenta valores expr. $\sqrt{(bb - ac)}$ (mod. M) notos supponit: ita vice versa pro eo casu, vbi $bb - ac$ est negatiuus, solutio indirecta in praecc. exposita methodum expeditissimam subministrat, illos valores eruendi, quae, praesertim pro valore permagno ipsius M, methodo art. 322 sqq. longe est praeferenda. Supponemus autem, M esse numerum primum, aut saltem ipsius factores, si compositus esset, adhuc incognitos; si enim constaret, numerum primum p ipsum M metiri, atque esse $M = p^{\mu}M'$, ita vt M' factorem p non amplius implicet, longe commodius foret, valores expr. $\sqrt{(bb - ac)}$ pro modulis p^{μ} et M' sigillatim explorare (priores ex valoribus secundum modulum p, art. 101), valoresque sec. mod. M ex horum combinatione deducere (art. 105).